

Terveydenhuoltolain muutokset

Sote- ja aluehallintouudistus sekä
varautuminen

STM:n valmiusseminaari
Haikon kartano
Haikkoontie 114, Porvoo
26. - 27.5.2016

Timo Keistinen
lääkintöneuvos
STM

Hallitusohjelman mukaiset erikoissairaanhoidon säästöt

- **Erikoissairaanhoidon kustannuserojen pienentäminen** (kannustusjärjestelmä)

• Kuntien säästö	2017	2018	2019	2020	
	-50	-100	-150	- 200	M€

- **Alueellisen erikoissairaanhoidon järjestämisen tehostaminen** (keskittäminen)

• Kuntien säästö	2016	2017	2018	2019	2020	
	-50	-70	-100	-110	- 150	M€

Matematiikkaa....

1 - 5 - 12 - 15 - 18 - 317

Sote- linjaus 7.11.2015: toimintaverkon uudistaminen

- **Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköiden määräksi linjataan 12**
- **Muut nykyiset keskussairaalat jatkavat ympärivuorokautisen suppeamman päivystyksen yksiköinä**, joita 12 laajan päivystyksen yksikköä ja ensihoitojärjestelmä tukevat
 - Maan eri osissa on näin etäisyydet ja muut alueelliset erityispiirteet huomioiden saatavilla ympärivuorokautisen päivystyksen palveluita *ja muita erikoistason palveluita*

Terveydenhuoltolain 50 § Kiireellinen hoito

- **XXXXX (12kpl) sairaanhoitopiirien** on järjestettävä laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö keskussairaalansa yhteyteen.
- **Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen** yksiköllä tarkoitetaan
 - perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä, joka pystyy tarjoamaan laajasti palveluita usealla lääketieteen erikoisalalla ympärivuorokautisesti välittömästi
 - jolla on voimavarat terveydenhuollossa tarvittavan valmiuden ylläpitämiseen ja erityistilanteiden hoitamiseen
 - laajan ympärivuorokautisen päivystyspisteen tulee tukea muita päivystysyksiköitä.

Terveydenhuoltolain 50 § Kiireellinen hoito

- **Muiden sairaanhoitopiirien** tulee ylläpitää ympärivuorokautista perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon **yhteispäivystä**, jossa on valmius väestön tavanomaisten kiireellisten terveysongelmien hoitoon.
- Yhteispäivystyksessä tulee olla riittävä osaaminen tarvittavilta erikoisaloilta väestön tavanomaisten kiireellisten terveysongelmien hoitoon
- Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin

Terveydenhuoltolain 50 § Kiireellinen hoito

- Kunnan ja sairaanhoitopiirin tulee järjestää ympärivuorokautinen **perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystys** silloin, kun palvelujen saavutettavuus ja päivystyspisteiden väliset etäisyydet sitä edellyttävät, eikä väestön tarvitsemia palveluja voida riittävästi turvata ensihoitopalvelun avulla.
 - STM:n poikkeuslupamenettelyn jatkaminen

Terveydenhuoltolain 50 § Kiireellinen hoito

- Kiireellisen hoidon antamista varten kunnan on järjestettävä vastaanotto toiminta siten, että potilas saa arkipäivisin virka-aikana välittömästi terveydenhuollon ammattihenkilön arvion ja hoidon kiireellisissä tapauksissa lähellä asukkaita paitsi, jos potilasturvallisuuden ja palveluiden laadun turvaaminen edellyttää arvion ja hoidon keskittämistä päivystysyksikköön.
- Kunnan on järjestettävä terveydenhuollon **ilta-ajan ja viikonlopun päiväaikainen kiireellinen vastaanotto toiminta** silloin, kun palvelujen saavutettavuus sitä edellyttää.

LUONNOS Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohteisista edellytyksistä

5§ Ympäri vuorokautinen yhteispäivystyksikkö

- Muiden kuin ympärivuorokautiseen päivystykseen velvoitettujen sairaanhoitopiirien tulee järjestää ympärivuorokautinen **yhteispäivystys keskussairaalan yhteydessä**.
- Sairaanhoitopiirit, joissa on yliopistollinen sairaala, voivat väestön palvelutarpeesta niin johtuessa perustaa **enemmän kuin yhden** ympärivuorokautisesti päivystävän yhteispäivystyksikön sairaaloidensa yhteyteen.
- Yhteispäivystyksessä tulee olla edustettuna yleislääketieteen tai akuuttilääketieteen lisäksi muiden **keskeisten erikoisalojen päivystys**.

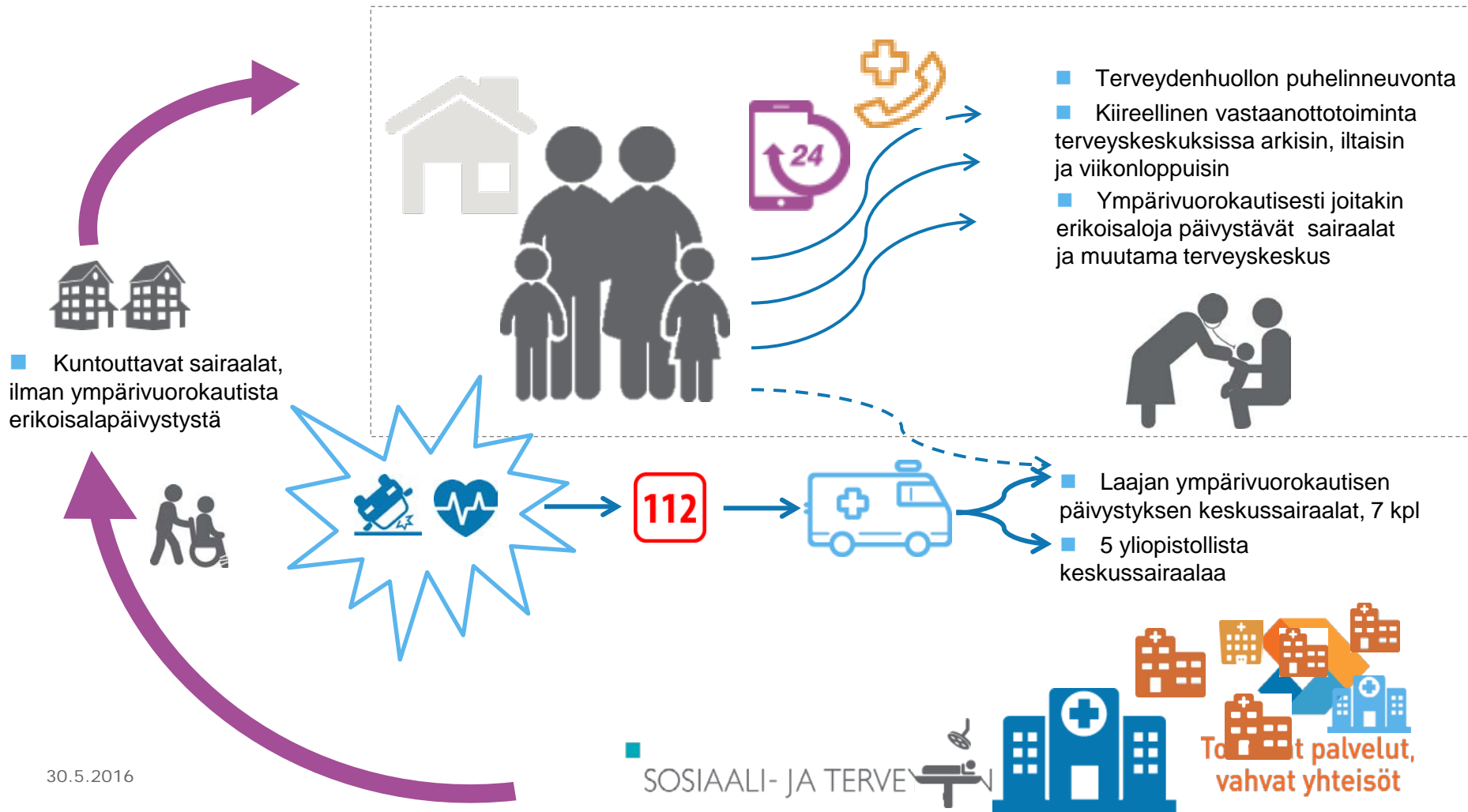
LUONNOS Valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohteisista edellytyksistä

6§ Laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö

- XXX sairaanhoitopiirien tulee järjestää laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksikkö perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä.
 - Yksikössä tulee olla edustettuna akuuttilääketieteen, anestesiologian ja tehohoidon, gastroenterologisen kirurgian, **kardiologian**, lastentautien, naistentautien ja synnytysten, **neurologian**, **hammaslääketieteen**, ortopedian ja traumatologian, psykiatrian, radiologian, sisätautien ja yleislääketieteen erikoisalojen päivystys.
- Kiireellisen hoidon antamista varten tulee olla tarvittava määrä osaavaa terveydenhuollon ammattihenkilöstöä. Yksikössä tulee olla tarvittavat tilat, välineet ja laitteet potilaan taudinmääritykseen ja hoitoon, sisältäen leikkaustoiminnan ja tehohoidon.
- Laajan ympärivuorokautisen päivystyspisteen tulee tukea muita alueen päivystysyksiköitä kiireellisen potilashoidon järjestämisessä. Yksikössä tulee olla riittävä valmius erityistilanteiden hoitamiseen yhdessä muiden alueen päivystysyksiköiden kanssa.

Sujuva kiireellinen hoito kaikille

Päivystyspalvelut uudistuvat valtakunnallisesti osana sote-uudistusta. Tavoitteena on, että ihmiset pääsevät helpommin kiireelliseen hoitoon ja iltavastaanotolle peruspalveluissa, kuten terveyskeskuksessa. Tällöin on pienempi tarve ilta- ja yöpäivystykseen. Sairaaloissa on vaativa erikoisosaaminen 24 h. Näin ihmiset saavat hoitoa oikea-aikaisesti ja turvallisesti.

Terveydenhuoltolain 45 § Erikoissairaanhoidon keskittäminen

- Valtakunnallisesti keskitettävä erikoissairaanhoido tulee keskittää vähempään kuin viiteen yliopistollisen sairaalan yksikköön.
- Toiminnan valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelua ja yhteen sovittamista koskevia tehtäviä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella yhdelle valtakunnalliselle toimijalle.

Terveydenhuoltolain 45 §

Erikoissairaanhoidon keskittäminen

- Alueellisesti keskitettävä erikoissairaanhoido tulee **keskittää viiteen yliopistolliseen sairaalaan** tai erityisistä syistä muuhun vastaavan tasoiseen sairaalaan.
- Lisäksi erikoissairaanhoidoa keskitetään 50 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin **laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköihin**.
- Toiminnan yhteen sovittamista varten voidaan valtioneuvoston asetuksella **nimetä ja valtuuttaa alueellisia toimijoita**.

Terveydenhuoltolain 45 § Erikoissairaanhoidon keskittäminen

- **Leikkaustoiminta**, joka edellyttää leikkaussaliolosuhteita ja anestesiaa, tulee keskittää niihin sairaaloihin, joissa on ympärivuorokautinen yhteispäivystys.

LUONNOS Valtioneuvoston **asetus** erikoissairaanhoidon järjestämisestä ja keskittämisestä

3§ Valtakunnallisesti keskitettävä erikoissairaanhoido

- elinsiirrot
- ym.

4§ Viiteen yliopistosairaalaan tai vastaavaan yksikköön tulee keskittää

- hedelmöityshoito
- **syöpäkirurgia ?**
- sydän- ja keuhkokirurgia
- ym.

5§ Alueellisesti laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköihin keskitettävä erikoissairaanhoido

- **lonkan ja polven keidonivelen ensiasennukset**
- lihavuusleikkaukset
- ym.

12

päivystys-
sairaalaa

YLE:n kartta
laajan ympärivuorokautisen
päivystyksen sairaalat

Säädös muutosten aikataulu

- Terveydenhuoltolain muutokset **lausunnolle** toukokuussa 2016
- ERVA- alueiden ja erikoisalojen **kuuleminen** touko-kesäkuu 2016
- Lausuntoaika syyskuun 10. päivään asti
- **Eduskuntakäsittely** syksy 2016
- Asetukset anto syksyllä 2016 eduskunnan hyväksytyä lainmuutokset
- Säädökset **voimaan** 1.1.2017
- Säädöksiin **siirtymäaikoja** 1-2 vuotta